

GOBI	ГОВЬ ХК-ИЙН ХҮНИЙ ЭРХ, ЖЕНДЕРИЙН БОДЛОГО	Дугаар: Б-ТХХ-22-01
-------------	---	------------------------

АГУУЛГА

1. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ	5
1.1 Зорилго	5
1.2 Зорилт	5
1.3 Хамрах хүрээ	5
1.4 Нэр томъёоны тайлбар	6
1.5 Үүрэг хариуцлагын матриц:	7
2. БОДЛОГО, ЗАРЧИМ	7
2.1 Хүний эрх, жендерийн бодлого	7
2.2 Хүний эрх, жендерийн үүрэг, амлалт, зарчим	8
3. ЗОРИЛТОД ЧИГЛЭСЭН АРГА ХЭМЖЭЭНҮҮД	9
3.1 Манлайлал ба засаглал	9
3.2 Хэрэгжилт, хяналтын тогтолцоог бүрдүүлэх	9
3.3 Чадавхыг бэхжүүлэх	9
3.4 Хэрэгжилт, хяналт хийх	9
3.5 Үр дүнг тайлагнах, сайжруулах арга хэмжээ	10
3.6 Гомдол барагдуулах механизм буюу эргэх холбоо	10
4. БОДЛОГЫН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ҮҮРЭГ, ХАРИУЦЛАГА	11
4.1 Үүрэг, хариуцлага:	11

<p>GOBI</p>	<p>ГОВЬ ХК-ИЙН ХҮНИЙ ЭРХ, ЖЕНДЕРИЙН БОДЛОГО</p>	<p>Дугаар: Б-ТХХ-22-01</p>
--------------------	---	--------------------------------

1. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1 Зорилго

1.1.1 Энэхүү бодлогын зорилго нь “Говь” ХК үйл ажиллагаандаа баримтлах хүний эрх, жендерийн бодлого, зорилго, зорилт, зарчмыг тодорхойлох, хүний эрх, жендерийн эрх тэгш байдлын үндсэн зарчмуудыг хангах, хүний эрхийн эрсдэлийг тодорхойлох, үнэлэх, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах, зөрчигдсөн эрхийг сэргээн эдлүүлэх тогтолцоог бүрдүүлэгч оролцогч талуудын харилцааг тодорхойлоход оршино.

1.2 Зорилт

1.2.1 НҮБ-ын Хүний эрхийн түгээмэл тунхаглал, Бизнес ба хүний эрхийн чиглэлээр НҮБ-ын баримтлах удирдах зарчмууд зэрэг олон улсад нийтээр хүлээн зөвшөөрөгдсөн тогтолцоонд тулгуурлаж, олон улсын стандарт, Монгол Улсын Үндсэн хууль, Жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хууль, Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийн тухай хууль, Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хууль, Хүүхэд хамгааллын тухай хууль, Эрүүл мэндийн тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжид тусгагдсан хүний эрхийг хүндэтгэх, жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах үүрэг амлалтын дагуу ялгаварлан гадуурхахгүй байх, ажилтнуудын эрх, хувийн нууцыг хамгаалах, хүүхдийн хөдөлмөрийн мөлжлөг болон албадан хөдөлмөрөөс урьдчилан сэргийлэх, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал ба эрүүл мэндийг хангах зэрэг хүний эрхийг хүндэтгэх, хүний аливаа эрхийг зөрчихөд хувь нэмрээ оруулахгүй байх, үйл ажиллагаа, нийлүүлэлтийн сүлжээнд хүний эрхэд үзүүлэх сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, залруулах идэвхтэй арга хэмжээ авах;

1.2.2 Компанийн үйл ажиллагаанаас хүний эрхэд үзүүлж буй аливаа сөрөг нөлөөллийг илрүүлэх, түүнээс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, сөрөг нөлөөллөөс үүдэн хүний эрхийн зөрчил гарсан тохиолдолд эрхийг сэргээх зорилгоор хүний эрхийн төлөв байдлаа үнэлэх, арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх, хэрэгжилтэнд хяналт тавих, тайлагнах цогц арга хэмжээ бүхий хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийх зэрэг нь энэхүү хүний эрхийн бодлогын зорилт юм.

1.3 Хамрах хүрээ

1.3.1. Энэхүү бодлогод байгууллагын нийт ажилтнууд болон ханган нийлүүлэлтийн сүлжээн дэх түүхий эд бэлтгэн нийлүүлэгч, үйлдвэрлэл, борлуулалт,

GOBI	ГОВЬ ХК-ИЙН ХҮНИЙ ЭРХ, ЖЕНДЕРИЙН БОДЛОГО	Дугаар: Б-ТХХ-22-01
------	---	------------------------

хэрэглэгч/үйлчлүүлэгч болон өртгийн сүлжээн дэх хэрэглэгч/үйлчлүүлэгч, инноваци, дизайн, хөгжүүлэлт, үйлдвэрлэл, маркетинг, борлуулалт, хэрэглэгчид үйлчлэх зэрэг бүх оролцогч талуудыг хамаарна.

1.4 Нэр томъёоны тайлбар

- 1.4.1 **Хүний эрх:** Хүний эрх нь хүнээс төр, нийгэм, хүмүүстэй харьцах, түүний эдийн засаг, нийгэмшил, улс төр, соёлын хүрээн дэх зан үйлийн боломж юм. Хүнийг үндэс, угсаа, хэл, арьсны өнгө, нас, хүйс, нийгмийн гарал, байдал, хөрөнгө чинээ, эрхэлсэн ажил, албан тушаал, шашин шүтлэг, үзэл бодол, боловсролоор нь ялгаварлан гадуурхаж үл болно. Хүн бүр эрх зүйн этгээд байна.
- 1.4.2 **Жендер** гэж улс төр, эрх зүй, эдийн засаг, нийгэм, соёлын ба гэр бүлийн харилцаанд эрэгтэй, эмэгтэй хүний гүйцэтгэх үүрэг, хүлээх хариуцлага, тэдний нийгэмд эзлэх байр суурийн талаар уламжлагдан тогтсон, түүхэн явцад хувьсан өөрчлөгддөг ойлголт, үзэл, хандлагыг;
- 1.4.3 **Жендерийн эрх тэгш байдал** гэж эрэгтэй, эмэгтэй хүн улс төр, эрх зүй, эдийн засаг, нийгэм, соёлын ба гэр бүлийн харилцаанд тэгш эрхтэй оролцож, эдийн засаг, нийгэм, соёлын хөгжлийн үр шимээс тэгш хүртэж, хөгжилд эрх тэгш хувь нэмрээ оруулснаар жендерийн ялгаварлан гадуурхалтаас ангид байхыг;
- 1.4.4 **Хүний эрхийн магадлан шинжилгээ** гэдэг нь бизнесийн байгууллагын үйл ажиллагаанаас хүний эрхэд үзүүлж буй ямар нэг сөрөг нөлөөллийг илрүүлэх, түүнээс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, сөрөг нөлөөллөөс үүдэн хүний эрхийн зөрчил гарсан тохиолдолд эрхийг сэргээх зорилгоор байгууллага хүний эрхийн төлөв байдлаа үнэлүүлэх, арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх, хэрэгжилтэнд хяналт тавих, тайлагнах цогц арга хэмжээнүүд юм.
- 1.4.5 **Товчлол:** Уг бодлогын хүрээнд дараах товчилсон үгийг ашиглана.

Хүснэгт 1 Товчилсон үгийн тайлбар

№	Товчилсон үгийн тайлбар	Товчилсон үг
1	Төлөөлөн удирдах зөвлөл	ТУЗ
2	Гүйцэтгэх захирал	ГЗ
3	Нийцлийн газар	НГ
4	Тогтвортой хөгжлийн хэлтэс	ТХХ
5	Дунд шатны удирдлага	ДШУ

GOBI	ГОВЬ ХК-ИЙН ХҮНИЙ ЭРХ, ЖЕНДЕРИЙН БОДЛОГО	Дугаар: Б-ТХХ-22-01
-------------	---	------------------------

1.5 Үүрэг хариуцлагын матриц:

Хүснэгт 2 Үүрэг хариуцлагын матрицийн хүснэгт

Албан тушаал Процесс	ТУЗ	ГЗ	МБ	ДШУ	ТХХ	Ажилтнууд
<i>/Г-гүйцэтгэх,, Х-хариуцах, З-зөвлөлдөн хамтран ажиллах, М-мэдээлэлтэй байх/</i>						
Бодлого боловсруулах	ЗМ	ЗМ	ЗМ	М	Г,Х	-
Бодлого батлах	Х	ГЗ	-	-	ГЗ	-
Бодлогыг нийт ажилтнуудад түгээх, мэдлэг ойлголтыг нэмэгдүүлэх	-	ГЗ	ГЗ	ГЗ	Х	М
Оролцогч талуудад тохиромжтой байдлаар хүртээмжтэй байдлыг хангах	ЗМ	ЗМ	ЗМ	ЗМ	ГХ	ЗМ
Бодлогыг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэх	ГЗ	ГЗ	ГЗ	ГЗ	ГХ	ГМ
Бодлогыг хэрэгжүүлэхэд арга зүйгээр хангах	ГЗ	ГЗ	ГЗ	ЗМ	ГХ	М
Бодлогын хэрэгжилтийг хянах, үнэлэх	ГЗМ	ГЗМ	ЗМ	ЗМ	ГХ	М
Шаардлагатай тохиолдолд шинэчлэх	ГЗМ	ГЗМ	ЗМ	ЗМ	ГХ	М

2. БОДЛОГО, ЗАРЧИМ

2.1 Хүний эрх, жендерийн бодлого

2.1.1 Энэхүү бодлого нь “Говь” ХК-ийн бизнесийн үйл ажиллагаанд оролцогч талууд болох нийт ажилтнууд, бэлтгэн болон ханган нийлүүлэгчид, гэрээт гүйцэтгэгчид, харилцагчид, хувьцаа эзэмшигчид, орон нутгийн иргэдийн нийгэм болон ёс зүйн үнэт зүйлсийг эрхэмлэн хүндэтгэж, хүний эрх, жендерийн эрх тэгш байдал, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийг шууд болон шууд бусаар зөрчсөн зан үйлийг үл тэвчин, бизнесийн үйл ажиллагаа, байгууллагын соёлдоо хүний эрхийн үндсэн зарчмуудыг шингээн хэвшүүлж, дээдлэн баримтлахад оршино.

<h1>GOBI</h1>	<p>ГОВЬ ХК-ИЙН ХҮНИЙ ЭРХ, ЖЕНДЕРИЙН БОДЛОГО</p>	<p>Дугаар: Б-ТХХ-22-01</p>
---------------	---	--------------------------------

2.2 Хүний эрх, жендерийн үүрэг, амлалт, зарчим

2.2.1 Үнэт зүйлийг бий болгох ба хамгаалах Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Бизнес ба Хүний эрхийн үндсэн зарчмуудын дагуу НҮБ-ын Хүний эрхийн түгээмэл тунхаглалыг хүлээн зөвшөөрч, Олон улсын хөдөлмөрийн байгууллагын (ОУХБ) хөдөлмөрийн үндсэн стандартууд болон ОУХБ-ын Хөдөлмөрийн үндсэн зарчим ба эрхийн тухай тунхаглал, Хүүхдийн эрхийн конвенцийн зарчмуудыг бизнесийн үйл ажиллагаандаа дагаж мөрдөх үүргийнхээ хүрээнд:

2.2.1.1 Бид үйл ажиллагаа явуулж буй газар нутагтаа үнэт зүйлсээ эрхэмлэн, хууль тогтоомжийн нийцлийг хангаж дээр дурдсан ёс зүйн хэм хэмжээг чандлан баримтлаж бизнесээ явуулахыг амлаж байна.

2.2.1.2 Бүх оролцогч талуудтай харилцахдаа нээлттэй, ил тод, шударга байж, найдвартай, хүртээмжтэй зөвлөлдөх механизмыг бий болгож, харилцан ашигтай хамтын чармайлыг дээдлэн хамтран ажиллана.

2.2.1.3 Бид үндсэн үйл ажиллагаа, бэлтгэн нийлүүлэлтийн сүлжээндээ хүний эрхийг дээдлэж, ялгаварлан гадуурхалтыг үл тэвчин, жендерийн эрх тэгш байдлыг ханган, хөдөлмөрийн мөлжлөгөөс зайлсхийж, дарамт хүчирхийллээс ангид, уян хатан ажлын цагийн зохицуулалттай, эрүүл аюулгүй хөдөлмөр эрхлэх орчинг бүрдүүлэн, хүүхдийн эрх, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийг дээдлэн, хувийн нууцыг хамгаалан, эвлэлдэн нэгдэх эрх чөлөөг хангахын төлөө чармайн ажиллаж, салбартаа жишиг тогтооно.

2.2.1.4 Хүний эрхийн эрсдэлийг тодорхойлох, үнэлэх, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах, зөрчигдсөн эрхийг сэргээн эдлүүлэх тогтолцоо нь бизнесийн салшгүй хэсэг гэдгийг хүлээн зөвшөөрч хүний эрхэд нөлөөлөх байдлын магадлан шинжилгээг тогтмол хийж хэвшүүлнэ.

2.2.1.5 Бизнесийн үйл ажиллагаа болон нийлүүлэлтийн сүлжээний аль ч хэсэгт хүний эрхийн зөрчил, хүчирхийллийг үл зөвшөөрч, компанидаа шүгэл үлээгчийг хамгаалах журмыг хэрэгжүүлж, гомдол барагдуулах механизмаар дамжуулан хүний эрх хөндөгдсөн асуудлыг үр дүнтэйгээр шийдвэрлэнэ.

GOBI	ГОВЬ ХК-ИЙН ХҮНИЙ ЭРХ, ЖЕНДЕРИЙН БОДЛОГО	Дугаар: Б-ТХХ-22-01
-------------	---	------------------------

3. ЗОРИЛТОД ЧИГЛЭСЭН АРГА ХЭМЖЭЭНҮҮД

3.1 Манлайлал ба засаглал

3.1.1 Байгууллагын соёл, удирдлагын зөв манлайлал, үлгэр дуурайлал үзүүлэх зан үйл нь хамт олны хандлага, дадал, зан үйл, хариуцлагыг тодорхойлдог тул хүний эрхийг дээдлэх, олон улсын жишигт нийцүүлэхийн төлөөх компанийн үүрэг амлалтыг тодорхойлж, ТУЗ эрсдэлийн удирдлагын дотоод үйл явцдаа хүний эрхийн асуудлыг авч үзэн, олон улсын жишигт нийцсэн хүний эрхийн цогц бодлогыг боловсруулж, тодорхой асуудал, сорилтуудыг шийдвэрлэхийн тулд холбогдох талуудтай хамтран ажиллана.

3.2 Хэрэгжилт, хяналтын тогтолцоог бүрдүүлэх

3.2.1. Гүйцэтгэх захирал нь Говь ХК-ийн хэмжээнд хүний эрх, жендерийн эрх тэгш байдлын бодлого, зорилго, зорилт, зарчмыг тодорхойлох, хүний эрх, жендерийн тэгш байдлын үндсэн зарчмуудыг хангах, хүний эрхийн эрсдэлийг тодорхойлох, үнэлэх, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах, зөрчигдсэн эрхийг сэргээн эдлүүлэх удирдлага, аудит, хяналтын зохистой тогтолцоог бүрдүүлэх, түүний үр дүнтэй байдал болон хэрэгжилтэд хяналт тавина.

3.3 Чадавхыг бэхжүүлэх

- 3.3.1. Бизнесийн үйл ажиллагааны хүрээнд нийт ажилтнууд, бэлтгэн нийлүүлэгчид, оролцогч талуудад хүний эрх, жендерийн эрх тэгш байдлын үндсэн зарчмуудыг ойлгуулж, сахин хамгаалах болон байгууллагын холбогдох дүрэм, журам, үйл ажиллагааны талаар хүртээмжтэй сургалт, хүмүүжлийн ажлыг зохион байгуулах нь хүний эрхийг зөрчих эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах үндсэн үйл ажиллагаа тул хүний эрх, жендерийн эрх тэгш байдлын талаар тухайлсан сургалт, арга хэмжээг тогтмол зохион байгуулна.
- 3.3.2. Хүний эрх, жендерийн асуудал хариуцсан гишүүдийг Хүний эрхийн магадлан шинжилгээ (Due Diligence) хийх сургалтанд хамруулж чадавхжуулна.

3.4 Хэрэгжилт, хяналт хийх

3.4.1. Энэхүү бодлогын хэрэгжилтийг хангах, байгууллагын үйл ажиллагаа болон нийлүүлэлтийн сүлжээн дэх хүний эрх, жендерийн болзошгүй эрсдлийг тодорхойлох, бууруулах зорилгоор Хүний эрхийн магадлан шинжилгээг тогтмол хийнэ.

<h1>GOBI</h1>	<p>ГОВЬ ХК-ИЙН ХҮНИЙ ЭРХ, ЖЕНДЕРИЙН БОДЛОГО</p>	<p>Дугаар: Б-ТХХ-22-01</p>
---------------	---	--------------------------------

3.4.2. Хүний эрхийн магадлан шинжилгээ нь дараах үе шатуудтай байна:

3.4.2.1 Хүний эрхийн эрсдэл, сөрөг нөлөөллийг илрүүлэн үнэлэх

3.4.2.2 Хариу арга хэмжээ авах

3.4.2.3 Гүйцэтгэлд хяналт мониторинг хийх

3.4.2.4 Тайлагнан мэдээлэх

3.4.3. Хүний эрх, жендерийн магадлан шинжилгээг түргэвчилсэн байдлаар (Rapid test) эсвэл хөндлөнгийн байгууллагатай гэрээ байгуулан хамтарсан магадлан шинжилгээ хийж болно. Хүний эрхийн магадлан шинжилгээний хамрах хүрээ нь дараахь хүний эрхийн нөлөөлөлд өртөж болзошгүй оролцогч талуудаар тодорхойлогдоно:

3.4.3.1 Байгууллагын үндсэн ба гэрээт ажилтанууд

3.4.3.2 Гэрээт гүйцэтгэгчид, тэдгээрийн ажилтанууд

3.4.3.3 Бэлтгэн нийлүүлэгчид, тэдгээрийн туслан гүйцэтгэгчид

3.4.3.4 Үйлчлүүлэгчид, хэрэглэгчидххг,

3.4.3.5 Орон нутгийн иргэд

3.4.3.6 Байгаль орчны сөрөг нөлөөлөл нь хүний эрхийн асуудал болох

3.5 Үр дүнг тайлагнах, сайжруулах арга хэмжээ

3.5.1 Хүний эрх, жендерийн магадлан шинжилгээний үр дүнд Залруулах арга хэмжээний (Corrective action plan) төлөвлөгөөг гаргаж, хэрэгжүүлнэ. Арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд 6 сар тутамд нэг удаа явцын хяналт, мониторинг хийнэ. Арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тайлан, цаашид авах арга хэмжээний төлөвлөгөөг ТУЗ, хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд танилцуулна.

3.5.2 Хүний эрхийн талаарх шинээр гарч буй хууль тогтоомж, олон улсын шилдэг туршлага байнга хувьсан өөрчлөгдөж байдаг тул хүний эрхийн эрсдлийн үнэлгээг жил тутам хийж, улс орны болон олон улсын чиг хандлагатай уялдуулан эрсдлийн удирдлагын тогтолцоогоо байнга сайжруулна.

3.6 Гомдол барагдуулах механизм буюу эргэх холбоо

3.6.1 Говь ХК-ийн Хүний эрх, Жендерийн эрхийн зөрчилтэй холбоотой гомдол барагдуулах системийг тогтмол ажиллуулж, гомдлыг барагдуулж, сайжруулах үйл ажиллагааг тогтмолжуулна.

3.6.2 Оролцогч талуудын хүний эрхийн сөрөг нөлөөллийг илрүүлэх, урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, зөрчигдсэн эрхийг сэргээн эдлүүлэхэд татан

GOBI	ГОВЬ ХК-ИЙН ХҮНИЙ ЭРХ, ЖЕНДЕРИЙН БОДЛОГО	Дугаар: Б-ТХХ-22-01
-------------	---	------------------------

оролцуулах гол хөшүүрэг нь гомдол барагдуулах механизмын хүртээмж, найдвартай байдал учир гомдол барагдуулах механизмынхаа хамрах хүрээ, ойлголт, хүртээмжийг сайжруулахад түлхүү анхааран ажиллана.

4. БОДЛОГЫН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ҮҮРЭГ, ХАРИУЦЛАГА

4.1 Үүрэг, хариуцлага:

- 4.1.1 Говь ХК нь энэхүү бодлогыг хэрэгжүүлж, гүйцэтгэлийг хянан байнгын сайжруулах замаар тогтвортой хөгжлийн үүрэг амлалт, энэхүү бодлогын зорилтуудын нийцлийг хангаж ажиллана.
- 4.1.2 Дээд удирдлага нь компанийн стратегийн төлөвлөгөөнд энэхүү бодлого, түүний зорилтуудыг тусгах, бизнесийн үйл явцад нэгтгэх, төлөвлөсөн үр дүнд хүрэх нөхцөлөөр хангана.
- 4.1.3 Дунд шатны удирдлага нь энэхүү бодлого, зорилтыг хэрэгжүүлж, байнгын сайжруулалтыг дэмжих, үр нөлөөтэй байдлыг хангах зорилгоор ажилтнуудын оролцоог хангана.
- 4.1.4 Ажилтан нь компанийн энэхүү бодлого, зорилтуудыг дэмжиж, идэвх санаачилгатай оролцож, хамтран ажиллана.
- 4.1.5 Тогтвортой хөгжлийн хэлтэс нь энэхүү бодлого, зорилтыг боловсруулан батлуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавих, тасралтгүй сайжруулах үүргийг хүлээнэ. Нийт сонирхогч талуудыг мэдээллээр ханган ажиллана.

ТӨГСӨВ.